

Verkiezingsprogramma 2018–2022

**Progressief
Westerveld** ●●●
creatief • sociaal • groen

D66

**GROEN
LINKS**

COLOFON

Progressief Westerveld is een lokale partij,
verankerd in de Westerveldse samenleving,
samenwerkend met de afdelingen van
de landelijke partijen D66 en GroenLinks

CONTACT

Wil je reageren op de inhoud van dit programma?
Neem dan contact op met ons via. onderstaande contactmogelijkheden.

CONTACTGEGEVENS

Secretariaat : Kielakker 13, 7971 AD Havelte
Telefoon : 0521-342194
E-mail : info@progressiefwesterveld.nl
Website : www.progressiefwesterveld.nl
Twitter : <https://twitter.com/progwesterveld>
Facebook : <https://www.facebook.com/ProgressiefWesterveld/>

Inhoud

WIE WE ZIJN en WAT WE WILLEN	3
Hoofdstuk 1. Democratische vernieuwing, bestuur en financiën.....	4
Hoofdstuk 2. Economie en bedrijvigheid.....	7
Hoofdstuk 3. Zorg en welzijn.....	11
Hoofdstuk 4. Duurzaamheid	14
Hoofdstuk 5. Landschap, cultuur, onderwijs.	18

WIE WE ZIJN en WAT WE WILLEN

Progressief Westerveld is een **lokale partij**, verankerd in de Westerveldse samenleving, gebaseerd op samenwerking met de landelijke partijen **D66** en **GroenLinks**.

Onderstaande **uitgangspunten** en de daaruit volgende 5 hoofdstukken met **programmapunten** zijn door de leden tijdens vele, geanimeerde avonden intensief besproken en vervolgens vastgesteld.

Onze gemeente kenmerkt zich door de **gemeenschapszin** van haar inwoners en de schoonheid van haar **natuur, dorpen en buurtschappen**, ingebed in een prachtig **landschap**.

Een gemeente, waar, als het aan ons ligt:

- inwoners op een vernieuwende manier worden betrokken bij de samenleving door ruimte te maken voor maatschappelijke initiatieven,
- de overheid partner is en deze initiatieven op een onbureaucratische wijze ondersteunt,
- besluiten in alle transparantie genomen worden,
- mensen gelijkwaardig zijn, maar niet hetzelfde, en we juist door deze diversiteit de gemeenschap voeden en verder brengen,
- ruimhartige solidariteit bestaat met al diegenen, die een extra steun in de rug nodig hebben,
- we met het oog op een leefbare toekomst zorgvuldig omgaan met grond, water en lucht,
- we zorgen voor behoud en ontwikkeling van ons natuurschoon en cultureel erfgoed,
- duurzame economische ontwikkeling centraal staat,
- we er alles aan doen om lokaal de kringloop van goederen, materialen en energie te sluiten, en bedrijven steunen om duurzaam te werken,
- we nieuwe, duurzame werkgelegenheid scheppen,
- en waar we oog hebben voor de internationale context waarin we leven, onder het motto 'Denk globaal en handel lokaal'.

Inspiratie hiervoor is geput uit

- de **richtingwijzers van D66**: 'Vertrouw op de eigen kracht van mensen', 'Streef naar een duurzame, harmonieuze samenleving', 'Denk en handel internationaal', 'Beloon prestaties en deel de welvaart' en 'Koester de grondrechten en de gedeelde waarden';
- de **kernboodschap van GroenLinks**: "Hoop wint het van de angst; eerlijk delen wint het van egoïsme; en vernieuwing wint het van de status quo".

Progressief Westerveld is een **factor van betekenis in de lokale politiek** al vanaf de gemeentelijke herindeling van 1998. Daarbij groeide de partij van 1 zetel (1998) via 2 zetels (2002) naar 3 zetels (2006-2010-2014). In 2014 werd PW zelfs de grootste partij van Westerveld. Wij van Progressief Westerveld hebben **lef**. Wij staan voor **groen** en **sociaal**, streven naar **creatieve** oplossingen en schuwen het **experiment** niet.

Doet U mee?

Steun ons dan en stem lijst 1.

Hoofdstuk 1. Democratische vernieuwing, bestuur en financiën

Progressief Westerveld heeft de ambitie om de besluitvorming zo dicht mogelijk bij de inwoners te brengen, door een deel van die besluitvorming en van de verdeling van middelen weer terug te leggen bij de kernen, waar je inwonersparticipatie kan organiseren.

Dicht bij de inwoners

De Gemeente Westerveld is het resultaat van een fusie van vier gemeenten in 1998. Deze samenvoeging was onderdeel van een grotere herindeling in Drenthe. Maar ook na 20 jaar is duidelijk dat de werkelijke betrokkenheid van inwoners ligt bij de kern waar ze wonen. Dat geldt voor Havelte, Vledder, Diever en Dwingeloo, maar misschien nog wel meer voor de kleinere kernen.

Programmapunten

- De Gemeente richt haar besluitvormings-processen zo in dat een wezenlijk deel van die besluitvorming terugkeert naar het niveau van dorpen en buurtschappen.
- Vertegenwoordigingen van dorpen en buurtschappen, mits democratisch ingericht en representatief, zijn daarin eerste aanspreekpunt voor en gesprekspartner van de Gemeente, binnen nader te stellen voorwaarden over representativiteit en open en inclusieve overlegmethoden.
- De kernen binnen de Gemeente Westerveld komen weer centraal te staan in (een deel van) de besluitvorming en bij de verdeling van (een deel van) de middelen. Dat geldt voor de vier grotere kernen, maar ook de middelgrote en kleinere kernen.

Begroting en verdeling van middelen

De Gemeente heeft een aantal stappen gezet in het toegankelijker maken van de begroting, wij willen een doorontwikkeling hiervan. Hierdoor kan een werkelijke dialoog over de verdeling van middelen binnen de Raad en met participanten daarbuiten plaatsvinden. Daar komt bij dat, binnen de huidige wijze van begroten, keuzes in de toewijzing van middelen voor projecten of voorzieningen in een van de kernen, gevolgen hebben voor diezelfde projecten of voorzieningen in andere kernen i.p.v. voor andere projecten of voorzieningen in dezelfde kern.

Programmapunten

- De Gemeente gaat door met het beter inzichtelijk maken van de begroting en publiceert elk jaar een "factsheet-begroting", waaruit in een oogopslag zichtbaar wordt wat de inkomsten zijn en waaraan deze uitgegeven worden.
- Een deel van die begroting blijft gelden voor de gemeente als geheel. Een ander deel van de begroting (daar waar het gaat over ruimtelijke projecten, inrichting en voorzieningen) wordt ingericht met deelbudgetten per kern, zodat verschuivingen binnen het budget van een kern mogelijk zijn.

Experimenteren met nieuwe vormen

In besluitvormingsprocessen wordt welbewust ruimte gecreëerd voor inwoners om een rol te spelen in de besluitvorming. Het gemeentebestuur beslist over welke ruimte men inwoners geeft. Dan gaat het om de wijze van participeren: op welk moment kunnen inwoners welke invloed uitoefenen. De ruimte die aan inwoners wordt gegeven, om invloed uit te oefenen, vermindert de ruimte voor het bestuur in de besluitvorming. Participatie van inwoners kan variëren van raadplegen (zoals nu vaak het geval is) via adviseren en coproduceren tot daadwerkelijk meebeslissen. Inwonersparticipatie in het algemeen, maar zeker de vormen waarin (mee)beslissen van inwoners aan de orde is, leidt tot andere verhoudingen tussen

Programmapunten

- Als eerste stap krijgen de diverse kernen in de Gemeente een substantieel budget jaarlijks toegerekend voor verbeteren van de lokale leefbaarheid (projecten en voorzieningen). Over de invulling ervan wordt lokaal beslist.
- Er wordt toegewerkt naar een situatie waarbij kernen geheel of gedeeltelijk meebeslissen over de invulling van het deel van de gemeentebegroting, dat aan de kern is toegekend.
- Op beleidsthema's die maatschappelijk gevoelig liggen, waarbij sprake is van belangentegenstellingen en waar lokale besluitvorming mogelijk is, wordt geëxperimenteerd met bredere vormen van participatie.
- Daarbij kunnen ook experimenten plaatsvinden, die gebruik maken van digitale middelen van raadpleging, meningsvorming en -peiling.
- De experimenten worden met alle betrokkenen geëvalueerd.

inwoners, de ambtelijke organisatie en de politiek. Van aanbodgericht naar meer vraaggericht. Dat vraagt een heroriëntatie van de politieke bestuurders, ambtenaren en een actieve houding van inwoners. In de komende raadsperiode wil Progressief Westerveld experimenteren met verdergaande vormen van inwonersparticipatie op het gebied van leefbaarheid en op het gebied van bredere beleidsontwikkeling. Daarbij kan zeker ook geleerd worden van projecten die al in andere gemeenten zijn opgezet.

Het functioneren van de Raad

De organisatie van het raadswerk en de manier waarop raadsvergaderingen nu worden gestructureerd werken verlamdend. Er vindt geen wezenlijk debat plaats; dialoog ontbreekt. Dat geldt voor de raadsleden onderling, en zeker ook voor de wijze waarop inwoners en externe partijen door de Raad gehoord en betrokken kunnen worden. Bij bovengemeentelijke samenwerking (die vaak noodzakelijk is om wettelijke taken te kunnen uitvoeren), kan de controlerende taak van de individuele gemeenteraden niet meer goed worden uitgeoefend.

Programmapunten

- De bestaande werkwijze van de gemeenteraad wordt grondig herzien. Daarvoor is reeds een werkgroep "Anders vergaderen" ingesteld. Deze werkgroep moet in de komende raadsperiode resulteren in nieuwe afspraken voor debat en een aanzienlijke versterking van de dialoog.
- Gemeentelijke agenda's en stukken zijn in eerdere stadia voor de inwoners inzichtelijk; mogelijkheden voor deelname van inwoners aan raadsvergaderingen wordt uitgebreid.
- Ca. 90% van de gemeentelijke begroting ligt vast in langlopende verplichtingen, mede als gevolg van diverse gemeenschappelijke regelingen. De Raad kan op korte termijn dus slechts op 10 % sturen, maar is wel verantwoordelijk voor de controle op het geheel. Dit schept een grote verantwoordelijkheid. Er wordt intensiever samengewerkt met andere gemeenteraden, om het 'democratisch tekort' bij de controle op de gemeenschappelijke regelingen zoveel mogelijk te compenseren door het betrekken van raadsleden bij de besluitvorming

Gemeentefinanciën

Hierboven is al iets gezegd over de inrichting en inzichtelijkheid van de gemeentebegroting en de manier waarop je een deel daarvan zou kunnen decentraliseren. Daarnaast is het belangrijk om de gemeentefinanciën op orde te houden. Maar naar gebleken is, kan dat uitgangspunt ook doorslaan naar gebrek aan durf. Zowel rondom uitgaven als rondom inkomsten kunnen stappen gezet worden.

Programmapunten

- De begroting van de Gemeente wordt iedere vier jaar (halverwege de raadsperiode) volledig nage- lopen door een werkgroep uit de Raad met ambte- lijke en eventueel externe ondersteuning. Doel is:
  - 1) het scherp toezien op de financiën en het voorkomen van overbodige uitgaven;
  - 2) het opsporen van uitgaven waar nader onder- zoek naar moet worden gedaan en of nader beleid op zou moeten worden ontwikkeld;
  - 3) het voorkomen dat beleid dat ooit is ingezet automatisch wordt voortgezet.
- In een situatie waarin niet tot nieuw beleid of extra investeringen wordt besloten, zal de OZB worden verlaagd. Wat niet wordt uitgegeven, kan terug naar de burger.

Ambtelijke organisatie, aanspreekbaarheid en handhaving

Er heeft een zekere mate van integratie plaatsgevonden tussen de ambtelijke diensten van Meppel en Westerveld. Dat heeft wellicht deels geleid tot efficiencywinst, maar kan ook ten koste gaan van de directe betrokkenheid bij het vormgeven van Westervelds beleid en van de aanspreekbaarheid voor de inwoners. Orde en veiligheid (politie, brandweer, ambulancezorg) zijn uitbesteed. De Gemeente dient op dat terrein wel de belangen van de inwoners van Westerveld te behartigen. Dat geldt ook voor handhaving van de regels.

Programmapunten

- De samenwerking van het ambtelijk apparaat met dat van Meppel wordt voortgezet, voor zover het de efficiency vergroot in de beleidsvoorbereiding en/of uitvoering. Specifieke beleidsontwikkeling voor Westerveld blijft in eigen hand.
- De ambtelijke samenwerking tussen Westerveld en Meppel is periodiek onderwerp van gesprek in de gemeenteraad.
- Samenwerking kan niet ten koste gaan van zichtbaarheid en aanspreekbaarheid van Westerveldse diensten voor de eigen bevolking.
- Er komt een centraal loket bij de Gemeente voor de afhandeling of adequate doorverwijzing van klachten van burgers.

Hoofdstuk 2. Economie en bedrijvigheid

Economie vormt de basis voor de leefbaarheid in een gemeenschap. Bestaande bedrijvigheid en werkgelegenheid zullen dan ook moeten worden versterkt en nieuwe bedrijven moeten worden verwelkomd. Westerveld staat door Astron in de top van meest innoverende gemeentes. Hiermee is Westerveld, voor vestiging, een aantrekkelijke gemeente. Het is belangrijk om te realiseren dat de vestiging van ieder nieuw bedrijf het aantrekkelijker maakt voor andere bedrijven om zich hier ook te vestigen. Wij willen bevorderen dat deze bedrijvigheid de duurzaamheid zal versterken. Bedrijfsgebouwen moeten zoveel mogelijk opgaan in de natuurlijke omgeving

---

(Digitale) Infrastructuur

Zonder goede infrastructuur geen toename bedrijvigheid. Dat geldt voor de ruimtelijke infrastructuur en de bereikbaarheid (zie hoofdstuk 4), maar dat geldt zeker ook voor de digitale infrastructuur.

Het glasvezelproject is veel te langzaam gegaan en werd te weinig door de Gemeente gestimuleerd. Westerveld is de gemeente met het slechtste bereik voor de mobiele telefonie. Beide zijn essentieel voor vestigingsklimaat, bedrijvigheid en toerisme.

Programmapunten

- De Gemeente dient de ontwikkeling van een glasvezelnetwerk ook in de komende periode actief en facilitair te ondersteunen.
- De Gemeente maakt zich ook sterk voor het verbeteren van het telefoon- en internet- bereik, door actief in gesprek te gaan met providers en het plaatsen van zendmasten te faciliteren, waarbij de overlast tot een minimum dient te worden beperkt.

Landbouw

De landbouw is een belangrijke en beeldbepalende economische sector in onze gemeente. Progressief Westerveld wil samen met de agrariërs op weg naar een economisch haalbare, ecologisch verantwoorde productie. Gezondheid van mens, dier en bodem zijn leidend.

De landbouw in Westerveld staat voor de uitdaging om gezonde bedrijven te runnen, in harmonie met de hoge natuurwaarde die onze gemeente kenmerkt.

Dit vraagt om innovatief denken. Chemische bestrijdingsmiddelen zullen steeds minder ingezet en uiteindelijk uitgefaseerd moeten worden. Meer gevarieerde weiden, gronden en beheermethodes, die meer ruimte voor weidevogels bieden, zijn de toekomst.

Voor onze agrariërs en de vele bedrijven hieromheen biedt dit kansen om nieuwe producten, werkwijzen en machines in te zetten en te ontwikkelen

Programmapunten

- Progressief Westerveld wil dat de Gemeente de omschakeling naar een landbouw in evenwicht met ecologische en gezondheidsbelangen stimuleert en ondersteunt. Agrariërs, loonbedrijven, mechanisatiebedrijven en andere betrokkenen worden uitgedaagd om voorop te lopen in mens- en natuurvriendelijke productiewijzen. Progressief Westerveld wil dat de Gemeente hier, waar nodig, steun bij geeft in de vorm van tijdelijke inkomenssteun, innovatiesubsidie, kennis en publicitaire ondersteuning.

Toerisme

De toeristische sector is een belangrijke pijler van de lokale economie. In deze sector is nog veel te winnen als het gaat om samenwerking, afstemming en synergie. De Gemeente dient het voortouw te nemen bij het ontwikkelen van een toekomstvisie voor

Programmapunten

- Goed internet en goed bereik mobiele telefonie (zie boven).
- De Gemeente moet het voortouw nemen in het ontwikkelen van een toekomstvisie ten aanzien van de toeristische sector. Daarbij kan de Gemeente ook een rol spelen in het zoeken naar

de toeristische sector en bij het zoeken naar financiële partijen. Als speerpunten ziet Progressief Westerveld:

- natuurgerichte recreatie
- archeologie
- astrotoerisme
- actieve uitoefening van creatieve activiteiten als schilderen, beeldhouwen etc.

financiële partijen voor investering in de toeristische sector.

- Speerpunten kunnen zijn: toeristische activiteiten die een ander publiek aan- trekken, zoals een camping die zich geheel biologisch en fair trade profileert.
- Het astrotoerisme wordt gestimuleerd evenals het archeologisch toerisme. Waarbij de activiteiten niet uitsluitend op het grote publiek hoeven te zijn gericht.
- Verder moet de Gemeente stimuleren dat de Gemeente de plek wordt voor schilder- en beeldhouwcursussen, talencursussen en wat dies meer zij.
- De Gemeente dient zich actief op te stellen ten aanzien van een rendabele ontwikkeling van de Maatschappij van Weldadigheid na het verkrijgen van de titel werelderfgoed in 2018, met als doel het bevorderen van de toeristische aantrekkelijkheid van Westerveld en de bevordering van de werkgelegenheid in dit kader.
- Progressief Westerveld wil de toeristenbelasting niet langer heffen als een vast bedrag per overnachting maar als percentage van de prijs van die overnachting, om goedkope overnachtingen niet onnodig duur te maken. Deze operatie is in zijn geheel kosten- en opbrengstneutraal. Het toezicht op het innen moet drastisch worden versterkt.
- In het bestemmingsplan moeten bij de ontwikkeling van toeristische knooppunten, zoals de haven in Dieverbrug, de mogelijkheden voor extra voorzieningen en nieuwe activiteiten worden opengehouden. Kleine extra voorzieningen kunnen een grote impact hebben.
- De Gemeente stimuleert het aantrekken van grote evenementen. Getracht zal worden om de voorstelling "Het Pauperparadijs" naar Frederiksoord te halen.

Zzp-voorziening / Bedrijfsverzamelgebouwen

Er zijn ca. 1000 zzp'ers in Westerveld. Door het creëren van een gunstig vestigingsklimaat voor zzp'ers, en andere kleine bedrijven in de dienstensector, kan Gemeente Westerveld zich profileren als woonwerkgemeente bij uitstek. Voor het wonen zijn er goede voorzieningen (lager onderwijs, winkels in de kernen en een schitterende omgeving). Voor het werken zijn er woningen met bedrijfsruimtes (voormalige boerderijen) en snelle verbindingen per openbaar vervoer en over de weg.

Programmapunten

- Nagedacht dient te worden over het inrichten van een openbaar kantoor waar zzp'ers en andere bedrijven tegen een kleine vergoeding videoconferenties kunnen houden en presentaties kunnen worden gegeven.
- De ontwikkeling van bedrijventerreinen dient terughoudend te worden aangepakt, omdat ze een behoorlijk beslag leggen op ruimte en zicht, en omdat bedrijventerreinen met substantiële leegstand geen visitekaartje zijn voor ondernemingen die zich er wel gevestigd hebben. Bekeken zal worden of, voor het aantrekken van bedrijven, samenwerking met omliggende gemeenten mogelijk is.

Samenwerking ondernemers

Overheid en ondernemers zijn partners in de ontwikkeling van de lokale economie. Dat geldt bijv. voor sectoren als energievoorziening, de participatiewet, het

Programmapunten

- De Gemeente dient intensief te overleggen met de ondernemers teneinde allerlei mogelijke economische initiatieven te inventariseren en te beoordelen, wat de beperkingen zijn en waardoor

stimuleren van het toerisme, en de verduurzaming van de agrarische sector. Het ingestelde fonds voor ondernemersactiviteiten dient te worden geëvalueerd.

deze activiteiten nog niet van de grond zijn gekomen. Vanzelfsprekend zullen deze activiteiten daarna ook moeten worden opgevolgd.

- De samenwerking met Astron, als kroonjuweel in onze gemeente, dient te worden versterkt.

De Gemeente als werkgever

De Gemeente is zelf een relatief grote werkgever, zowel direct als indirect. Het ambtenarenapparaat werkt samen met dat van Meppel. Dat kan voordelen hebben vanuit een oogpunt van efficiency, maar heeft ook nadelen als het gaat om lokale werkgelegenheid en directe betrokkenheid en aanspreekbaarheid van ambtenaren. Er is een kans dat werkgelegenheid verdwijnt uit de Gemeente door overheveling van taken naar Meppel.

Programmapunten

- De Gemeente moet een actief beleid vormen om ambtenaren te stimuleren om in onze gemeente te komen wonen.
- De intensieve samenwerking van de beide ambtenarenapparaten van Meppel en Westerveld wordt in de Raad regelmatig geëvalueerd. Doel is meer transparantie voor de Raad over het proces van samenwerking.
- De Gemeente kijkt of er meer mogelijkheden zijn om mensen met een beperking in gemeentelijke dienst te nemen.

Beheer Gemeentelijk Vastgoed

Doordat de Gemeente over eigen panden beschikt kan de Gemeente invloed uitoefenen op het versterken van het culturele aanbod en de aantrekkelijkheid van het toeristische aanbod.

Veel nieuwe initiatieven ontstaan in steden en dorpen in oude gebouwen via bedrijven en burgers. Door gebouwen en andere faciliteiten te benutten wordt het bedrijven en burgers makkelijker gemaakt.

Programmapunten

- De Gemeente moet de verkoop van panden stoppen en eerst bekijken of met de inzet van deze panden de economische structuur, het culturele aanbod of de toeristische aantrekkingskracht kan worden vergroot of de lokale economie kan worden versterkt.
- Progressief Westerveld is er een voorstander van dat de Gemeente een beheersmaatschappij opricht voor het beheer van het vastgoed. Op deze manier kan ervoor worden zorggedragen dat het vastgoed zoveel mogelijk blijft renderen. Maar bovenal is het van belang dat de Gemeente hiermee haar invloed behoud op de inrichting van de dorpen en niet volledig afhankelijk wordt van medewerking van particuliere investeerders. Verkoop van panden is hiermee niet uitgesloten.

Inkoop

De Gemeente zorgt voor veel indirecte werkgelegenheid. Enerzijds doet de Gemeente dat door inkoop van goederen en diensten. Daarnaast door zaken aan de orde te stellen bij de uitbesteding van werkzaamheden voor (semi-)overheidsinstellingen. En tenslotte door het sluiten van contracten met onder andere zorginstellingen.

In de afgelopen raadsperiode is op initiatief van Progressief Westerveld de Gemeente Westerveld Fair trade gemeente geworden.

Programmapunten

- De Gemeente kan in meer of minder mate druk uitoefenen op semioverheidsinstellingen om lokale bedrijven een kans te geven bij aanbestedingen.
- Het verdient de voorkeur om de zorg zoveel mogelijk door lokale bedrijven te laten uitvoeren.
- Inkoop moet in alle gevallen een transparante operatie zijn, waarbij de kwaliteit van de in te kopen producten of diensten voorop staat.

Regie nemen voor stimulering van de lokale bedrijvigheid in de zorg.

De bevolkingsopbouw van Westerveld laat zien dat er ten opzichte van het landelijke gemiddelde veel meer zestigplussers wonen. Een deel van hen is hier op latere leeftijd gekomen om te genieten van cultuur, natuur en rust. Bij het ouder worden van

Programmapunten

- De Gemeente dient samen met liefst lokale zorgaanbieders, de mogelijkheden voor versterking van de seniorenindustrie, in kaart te brengen. Vervolgens dient de Gemeente het voortouw te nemen in de stimulering en verder ontwikkeling van deze bedrijfstak.

deze groep, neemt de behoefte aan zorg toe.

Wonen

Het aantal jonge mensen in Westerveld neemt geleidelijk aan af, terwijl jonge mensen vaak een huis zoeken op ruime afstand van hun werk in bijvoorbeeld Zwolle, omdat de huizen op grotere afstand van het werk goedkoper zijn. Jonge gezinnen versterken de scholen, de sport en vele andere sectoren. Goede trein- en busverbindingen maken duurzaam woon-werkverkeer mogelijk.

Programmapunten

- Bij nieuwbouw van woningen dient ruimte te worden geschapen voor vooral jonge mensen van buiten Westerveld, waarbij vooral starters op de woningmarkt kunnen worden aangetrokken.
- De Gemeente moet startersleningen verstrekken om de aantrekkelijkheid van vestiging in Westerveld te bevorderen.
- Het aantal woningen dat hiervoor beschikbaar moet worden gesteld dient, net als de algehele uitgifte van bouwvergunningen voor woningen, beperkt te blijven zodat geen leegstand wordt gecreëerd.
- Westerveld zal blijvend een aantal vluchteling-gezinnen huisvesten.
- Ook de huursector moet hierbij worden betrokken.
- De mogelijkheden om woningen te splitsen moet binnen de gestelde kaders ruimhartig worden toegepast. Hierbij dient ook gedacht te worden aan het kangoeroe-concept. Een hoofdwoning met een bijwoning voor de oudere generatie.

Hoofdstuk 3. Zorg en welzijn

De kwaliteit van leven wordt mede bepaald door sociale en economische zelfstandigheid. Door omstandigheden is dat niet voor iedereen weggelegd. Voor deze mensen organiseren we in onze gemeente zorg. Progressief Westerveld staat voor een integrale visie ten aanzien van de zorgtaken van de Gemeente. Daarnaast investeren we in welzijnsvoorzieningen om de gemeenschapszin in de Gemeente te versterken.

Werk en inkomen

Volgens de Participatiewet heeft de Gemeente de zorg over mensen zonder werk en inkomen. Westerveld heeft de uitvoering uitbesteed aan de IGSD. Het gaat om ca. 250 cliënten waarvan er ca. 200 een behoorlijk grote afstand hebben tot de arbeidsmarkt. Bij al deze cliënten staat, onder het motto 'voor wat hoort wat', toeleiding tot werk centraal.

Armoede is vaak het gevolg van een meervoudige problematiek. Armoedebestrijding vindt plaats door het Sociaal Team. Een groot deel van de hulpvragen bestaat uit financiële problemen.

Voor mensen t/m 110% van het bijstandsniveau is er bovendien nog een bijzondere bijstandsvoorziening. De voedselbank en kledingbank richten zich ook op de minder draagkrachtigen. Deze en andere voorzieningen zijn niet altijd voldoende bekend bij de doelgroep. Op initiatief van PW is een klankbordgroep Sociaal Domein ingericht.

Programmapunten

- Voor cliënten met een grote afstand tot de arbeidsmarkt wordt een nieuwe aanpak ontwikkeld, die niet uitsluitend is gericht op het verwerven van werk maar meer uitgaat van zelfregie van de deelnemers. Opheffen van de sollicitatieplicht is hierbij een mogelijkheid.
- Het uitbesteden van de uitvoering van de Participatiewet wordt grondig geëvalueerd.
- Armoedebestrijding wordt meer gericht op schuldenpreventie en aanpak van meervoudige problematiek.
- Het minimabeleid wordt verruimd voor mensen tot 120% van het bijstandsniveau. Daarboven worden de bijdragen gefaseerd afgebouwd.
- De Gemeente wijst mensen met een inkomen op of net boven bijstandsniveau nadrukkelijker de weg naar sociale voorzieningen en subsidiemogelijkheden en biedt hulp bij het verkrijgen daarvan.

Zorgvrijwilligers en mantelzorgers

Een goede zorg is ondenkbaar zonder mantelzorgers en zorgvrijwilligers. Deze zorg voltrekt zich grotendeels buiten het zicht van de Gemeente. Jaarlijks organiseert de Gemeente evenementen waarop deze 'zorgers' in het zonnetje worden gezet. Jaarlijks ontvangen mantelzorgers een 'compliment' in de vorm van een cadeaubon van € 45, te besteden bij de plaatselijke middenstand. Er is een contactpunt mantelzorg Westerveld.

Programmapunten

- De Gemeente beschikt via het contactpunt over een actueel bestand van mantelzorgers en vrijwillige hulpverleners.
- Er wordt in overleg met Welzijn Mensenwerk geïnvesteerd in de ondersteuning van mantelzorgers (back up en tijdelijke aflossing).
- Het mantelzorgcompliment wordt verhoogd naar € 250, vrij te besteden.

Jeugdhulp

Per 1 januari 2015 is de nieuwe Jeugdwet in werking getreden. Daarmee zijn gemeenten verantwoordelijk geworden voor de jeugdhulp. Westerveld werkt hiervoor samen met andere Drentse gemeenten. Jongeren met problemen worden door huisartsen of het Sociale Team direct doorverwezen naar specialistische hulp. De hulp wordt door de Gemeente gefinancierd. Contracten met jeugdhulpinstellingen moeten jaarlijks aanbesteed worden. Hierdoor ontstaat een kortetermijndenken en is het risico dat

Programmapunten

- De samenwerking tussen huisartsen en Sociaal Team kan worden versterkt door een het aanstellen van een praktijkondersteuner huisartsen voor jongerenproblematiek in de gezondheidscentra.
- De ontwikkeling van een zorglandschap voor specialistische jeugdhulp moet de inzet zijn van de samenwerking tussen gemeenten. Uitgangspunt hierbij moeten meerjarige contracten met instellingen voor jeugdhulp zijn.
- Progressief Westerveld streeft naar meer flexibilisering van de financiering waardoor de overschotten van het ene beleidsveld kunnen

deskundigheid onvoldoende gewaarborgd kan worden.

worden ingezet voor het andere. Hierdoor wordt het ontstaan van wachtlijsten zoveel mogelijk vermeden.

Ouderenbeleid

De ouderen zijn in de Gemeente Westerveld rijkelijk vertegenwoordigd. Naast zorg voor lichamelijke beperkingen is aandacht vereist voor mobiliteit en vereenzaming. Door het welzijnswerk worden ontmoetingsmomenten georganiseerd. De Gemeente financiert ook taxivervoer voor ouderen. De Gemeente kan gericht beleid voeren ten aanzien van alternatieve woonvormen voor ouderen (erfdelen, knarrenhof). In hoeverre allerlei regelingen bekend zijn bij ouderen is weinig bekend.

Daarnaast heeft de Gemeente ook de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de WMO. Een heet hangijzer bij de toepassing van de WMO is de eigen bijdrage van cliënten. Progressief Westerveld staat op het standpunt dat van vermogende ouderen best een bijdrage kan worden gevraagd.

Programmapunten

- De Gemeente helpt, in samenwerking met de ouderenorganisaties, bij het tot stand komen van een netwerk van vrijwilligers die de ouderen in hun buurt regelmatig, maar tenminste eenmaal per jaar bezoeken, om na te gaan of speciale hulp nodig is. Deze vrijwilligers worden professioneel ondersteund vanuit de Gemeente.
- De bekendheid met regelingen kan worden vergroot door thuisbezoek te introduceren. Dit kan door samenwerking met Mbo-scholen. In andere plaatsen zijn hier goede ervaringen mee opgedaan. Thuisbezoek kan uiteindelijk een vast onderdeel van het ouderenbeleid vormen.
- In aanvulling op het openbare en publieke vervoer worden experimenten ontwikkeld met andere vervoersvormen voor ouderen (zie ook hoofdstuk 4).
- De Gemeente staat open voor initiatieven van ouderen om te komen tot alternatieve, eventueel gemeenschappelijke woonvormen.

Sport

In de Gemeente is een groot aantal sportverenigingen actief. Progressief Westerveld vindt een breed aanbod aan sportfaciliteiten van groot belang. Zowel uit oogpunt van vrijetijdsbesteding als ook gezondheid. De Gemeente moet met name jongeren stimuleren tot actieve sportbeoefening. De drie beweegcoaches die in de Gemeente actief zijn leveren hieraan een grote bijdrage. Het vorige college heeft met raadsbrede steun het schoolzwemmen weer op de kaart gezet.

Programmapunten

- De Gemeente ondersteunt verenigingen door onder meer de instelling van een fonds dat kleine initiatieven binnen de sportsector gaat ondersteunen.
- Schoolzwemmen is van belang voor het onderhouden van zwemvaardigheden en wordt gecontinueerd.
- De Gemeente stelt een sport- en cultuurfonds in dat middelen beschikbaar stelt om kinderen uit gezinnen tot 120% van het bijstandsniveau in staat te stellen sport te kunnen beoefenen.

Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)

De Gemeente heeft de taak om ervoor te zorgen dat alle mensen met een beperking zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen. Dat kan door het aanleggen van voorzieningen of verlenen van een PGB. De Gemeente zal zich moeten oriënteren op de ontwikkeling van technologische middelen die zorg op afstand verder mogelijk maken (domotica of e-health).

Programmapunten

- Ondersteuning vanuit WMO is erop gericht om mensen met fysieke en psychische beperkingen zoveel mogelijk in de eigen omgeving te laten blijven.
- Installatie en gebruik van domotica gaat deel uitmaken van het pakket.

Welzijnsvoorzieningen

In de verschillende kernen is een rijk aanbod aan welzijnsvoorzieningen: eetcafés, biljartclubs, kaartmiddagen, filmavonden, jeugdclubs, ouderensoos etc. Deels spruiten deze voorzieningen voort uit particulier initiatief, deels maakt dit deel uit van de welzijnsactiviteiten van Welzijn Mensenwerk. Voor

Programmapunten

- De activiteiten van Welzijn Mensenwerk in de Gemeente worden gecontinueerd.
- De subsidieregeling ter ondersteuning van lokale welzijnsinitiatieven wordt gecontinueerd.
- De welzijnsactiviteiten worden regelmatig geëvalueerd met onder meer ook deelnemers.

jongeren 16-plus is momenteel te weinig aandacht. Ten slotte wordt er al lang en nog steeds discussie gevoerd over de dorpshuizen. Progressief Westerveld vindt dat het in de eerste plaats gaat om activiteiten en niet om stenen. De discussie over de wijze van huisvesten hoort wat PW betreft thuis in de dorpen en de kernen.

- Een jongerenwerker gaat zich samen met de doelgroep bezighouden met de wensen van jongeren in de leeftijdsgroep 16-plus.
- Besluiten ten aanzien van de huisvesting van welzijnsactiviteiten worden decentraal genomen. Representatieve dorpsgemeenschappen krijgen hierop invloed.

Vluchtelingen

Een substantieel deel van de mensen met een uitkering bestaat uit vluchtelingen. Deels omdat zij nog moeten inburgeren, deels omdat het moeilijk is een betaalde baan te vinden zonder voldoende kennis van de taal. Vluchtelingen leveren een positieve bijdrage aan de vermindering van de krimp. Het is daarom belangrijk deze mensen in de Gemeente te begeleiden naar een goed bestaan.

Programmapunten

- De IGSD dient, meer dan nu, te zorgen voor stages en vrijwilligerswerk zodat zij de weg vinden naar een baan. Daarbij dient de (werk)ervaring en opleiding van de vluchteling in het herkomstland uitgangspunt te zijn.
- Organisaties die vluchtelingen begeleiden en steunen op hun weg naar inburgering, in het leren van de taal en naar een werkend bestaan dienen actief gesteund te worden.
- De Gemeente organiseert ontmoetingsmogelijkheden tussen vluchtelingen en inwoners waardoor taal sneller wordt geleerd en cultuur meer wordt gedeeld.

Hoofdstuk 4. Duurzaamheid

Progressief Westerveld staat voor een duurzame samenleving. Dat houdt in dat wij als huidige generatie met ons gebruik van milieu en natuurlijke hulpbronnen rekening houden met toekomstige generaties. Velen zijn van mening dat een duurzaam milieu- en energiebeleid een internationale aangelegenheid is. Dat klopt. Maar indachtig de slogan 'think global, act local' staat Progressief Westerveld voor een lokaal beleid dat bijdraagt aan een duurzame planeet.

Duurzame landbouw

Progressief Westerveld staat voor ontwikkeling van een toekomstbestendige landbouw: duurzame landbouw. Dat is een landbouw die rekening houdt met de grenzen die de omgeving stelt, extensiever opereert en minder energie gebruikt. Een belangrijke kernwaarde daarbij is een goede en gezonde bodem.

De grenzen van wat we verstaan onder duurzame landbouw worden in de Gemeente Westerveld overschreden. Oorzaken zijn schaalvergroting en intensivering. Megastallen zijn bronnen van (dier-)ziekten en bedreigend voor het dierenwelzijn. Eenzijdige en/of intensieve teelten tasten de bodemkwaliteit aan. Overmatig gebruik van bestrijdingsmiddelen bedreigt grondwater en volksgezondheid.

De melkveehouderij en intensieve veehouderijen zorgen naast geurhinder en fijnstof voor veel uitstoot van ammoniak en fosfaat. Hierdoor wordt onze natuur zozeer bemest dat ze tot drie keer meer ammoniak ontvangt dan de kritische depositiewaarde, waardoor het voortbestaan in gevaar komt.

Zo wordt de agrarische sector een steeds grotere bedreiging voor natuur en landschap en in het verlengde hiervan de recreatiesector. Deze ontwikkeling heeft volgens Progressief Westerveld geen toekomst.

Programmapunten

- Progressief Westerveld wil samen met de agrarische sector en andere belanghebbenden, zoals het Waterschap, initiatieven ontwikkelen gericht op een duurzamere landbouw. Dit onder meer door het oprichten van een platform duurzame landbouw Westerveld. Centraal daarin staat van elkaar leren en samen ontwikkelen.
- Voor een aantal bedrijven kan omschakeling naar biologische landbouw of biologische akker- en tuinbouw lucratief zijn. De Gemeente gaat dat ondersteunen.
- Het afgeven van omgevingsvergunningen voor uitbreiding van de veestapel koppelen we aan een reductie van de ammoniakuitstoot door de bedrijven zodat herstel van natuur een kans krijgt.
- In het kleinschalig landschap (met de bestemming agrarisch-2) beperken we de grootte van de bedrijfsgebouwen tot 5.000 m² en de bedrijfskavel tot 1,5 hectare
- Via het bestemmingsplan regelen we dat het niet mogelijk is voor bestaande bedrijven om naar zogenaamde megastallen te ontwikkelen.

Lelieteeelt/Bestrijdingsmiddelen

Binnen de Gemeente is een sterke groei waarneembaar van intensieve teelten, zoals de lelieteelt, bloembollenteelt en de sierteelt zoals pioenrozen. Kenmerk van deze teelten is het zeer hoge gebruik van bestrijdingsmiddelen. Fruitteelt en pootaardappelteelt vallen hier daarom ook onder.

Behalve op de akkers, komen de bestrijdingsmiddelen door drift (verwaaien) ook op de aanliggende percelen terecht (tuinen van omwonenden, erven van bedrijven, schoolpleinen, kampeerterreinen, grond van biologische bedrijven en natuurgebieden).

Programmapunten

- Er blijft ruimte voor dialoog tussen belanghebbenden. Deze moet plaatsvinden zowel binnen de formele kaders, als meer op praktische en informele wijze tussen telers en omwonenden.
- Verder kan de Gemeente, in gesprek met lelieteelers, onderzoeken of er schonere alternatieven te ontwikkelen zijn. Daarbij denken we aan ecologische bollenteelt of virusvrije teelt in combinatie met geïntegreerde bestrijding.
- De aanleg van drainagesystemen en het slaan van waterputten wordt krachtens het bestemmingsplan vergunningplichtig.
- Progressief Westerveld vindt dat via maatregelen in het bestemmingsplan de negatieve invloeden

Bestrijdingsmiddelen vormen een directe bedreiging voor de volksgezondheid, insecten (in het bijzonder vlinders en bijen), het oppervlaktewater, het grondwater en de drinkwaterwinning. Bedrijven in de toeristische sector verliezen vaste klanten. Drenteniers vertrekken naar schonere gebieden.

De teelten gaan gepaard met voorzieningen zoals waterputten, beregeningsinstallaties, drainage en spoelbassins.

van bestrijdingsmiddelen moeten worden teruggedrongen, bv. door het instellen van spuitvrije zones van 100 m. vanaf de erfgrans.

- Niet afwachten, maar doen. De Gemeente gaat met, alle haar ten dienste staande middelen, het onkruidbestrijdingsmiddel glyphosaat eerder uitfasen dan het Europese compromis van 5 jaar.
- Progressief Westerveld is tegen het gebruik van neonicotinoïden die in de lelieteelt gebruikt worden en een gevaar vormen voor de bijenstand en vele andere insecten. De Gemeente zal ook deze vorm van bestrijdingsmiddelengebruik met alle haar ten dienste staande beleidsinstrumenten ontmoedigen en alternatieve vormen, waar en wanneer die ontwikkeld worden, ondersteunen.

Milieubeleid en handhaving

De omslag naar een duurzamer samenleving vereist intensivering van het gemeentelijke milieubeleid. Er moet een einde komen aan het oprekken van milieuregels, onduidelijke gedoogsituaties en het bewust niet-handhaven.

Een actief lokaal milieu- en energiebeleid slaagt alleen als de gemeentelijke regelgeving wordt nageleefd.

De invoering van de nieuwe Omgevingswet in 2021 zal naar verwachting een grote verandering betekenen op het gebied van ruimtelijke ordening. Kern hiervan is een versoepeling en deregulering van bestaande regelgeving. De Gemeente dient een kaderstellende omgevingsvisie te ontwikkelen.

Programmapunten

- Progressief Westerveld zal, in afstemming met de RUD, in de ambtelijke organisatie de capaciteit voor handhaving van milieuregels vergroten. Deskundigheid wordt verkregen door samenwerking tussen overheden (BOA-pool).
- Er moet meer aandacht komen voor luchtverontreiniging (fijnstof) ten gevolge van houtstook. De Gemeente start een voorlichtingscampagne gericht op verantwoord stookgedrag (regelmatig schoorsteenvegen, cursussen verantwoord stoken, kachelkeurmerken, vonkenvangers, etc.).
- Ook moet er voorlichting komen over het verantwoord afvoeren van gewolmaniseerd en gecreosoteerd hout (met name tuinhout).
- Ten slotte vindt Progressief Westerveld dat de Gemeente actief moet nagaan wat de betekenis is van de invoering van de nieuwe omgevingswet voor het huidige beleid. Duurzaamheid staat centraal in de te ontwikkelen omgevingsvisie.

Duurzame bedrijfsvoering

Onder het motto 'Zo buiten zo binnen' zal de Gemeente een voorbeeldfunctie moeten vervullen en ook zijn eigen bedrijfsvoering, daar waar mogelijk, duurzamer moeten maken. Met het inkoopbeleid is reeds een start gemaakt door waar mogelijk fair trade-producten in te kopen. De huidige milieuwetgeving biedt de Gemeente de mogelijkheid om bij het verlenen van vergunningen duurzaamheidsregels te stellen. Het gaat om het stellen van voorwaarden met een terugverdiensdij van 5 jaar of korter. Westerveld maakt daar nu te weinig gebruik van.

Programmapunten

- Er wordt een intensief programma voor energiebesparing opgesteld.
- Verdere stappen zijn opwekking van zonne-energie op alle mogelijke opstallen die eigendom en/of in gebruik zijn van de Gemeente.
- Ook het wagenpark zal waar mogelijk elektrisch worden en op eigen opgewekte energie kunnen rijden.
- Met ingang van de nieuwe raadsperiode gaat de Gemeente de mogelijkheden onderzoeken van het instellen van een zgn. duurzaamheidsfonds. Dat fonds stelt burgers en bedrijven, die initiatieven ontplooiën voor duurzame oplossingen, door middel van een microkrediet, in staat om hun plannen ten uitvoer te brengen.
- Progressief Westerveld vindt dat de Gemeente bij elke vergunning nagaat of duurzaamheidsvoorwaarden mogelijk zijn.

Duurzame energie

Een (inter)nationaal ingezette transitie van fossiele naar duurzame energiebronnen is gebaat bij lokale, gemeentelijke initiatieven. Veel gemeenten zijn actief op het terrein van duurzame energie. Ook

Programmapunten

- Progressief Westerveld wil dat de opwekking van duurzame energie voortvarend ter hand wordt genomen. Progressief Westerveld wil een programma ontwikkelen dat uiteindelijk ertoe zal leiden dat de Gemeente in 2030 energieneutraal

voor de Gemeente Westerveld zijn er op dit terrein tal van mogelijkheden: ontwikkeling van duurzame energiebronnen als zonne-energie, aardwarmte, windenergie, waterkracht en biomassa. Organisatorisch kunnen deze activiteiten worden ondergebracht in een lokale energiecoöperatie

is. De volgende punten maken onderdeel uit van dat programma:

1. De Gemeente onderneemt initiatieven om te komen tot een energiecoöperatie.
  2. Opwekking van elektriciteit met zonnepanelen op alle mogelijke daken in de Gemeente.
  3. Daarnaast wordt het ontwikkelen van zonnevelden voor zonne-energie niet uitgesloten.
  4. Onderzoek naar geschikte plaatsen voor windmolens.
  5. Benutten van de mogelijkheden om elektriciteit op te wekken bij de stuwen in de oude Vaart, de Vledder Aa en de Wapserveense Aa.
- Bij de ontwikkeling van woningbouwprojecten gaat de Gemeente uit van het 'Nul op de meter'-concept.
  - De Gemeente stimuleert marktpartijen met nieuwe ideeën op het gebied van energietransitie en duurzaamheid te komen.
  - Voor het creëren van draagvlak voor dit programma wordt uitgebreide inwonerparticipatie georganiseerd.

Gaswinning

In de Gemeente wordt op vier plaatsen gas gewonnen of zijn daartoe plannen:

- de gaslocatie Wapse is in bedrijf;
- onder Wapserveen wordt geëxploiteerd vanuit Eesveen;
- Vledderveen staat gepland voor 2019.
- aan De Mussels (Lheebroek) gaat t.z.t. onder het Dwingelderveld geboord.

Ten aanzien van gaswinning in onze gemeente staat Progressief Westerveld zeer kritisch. Gaswinning uit deze relatief kleine velden levert weinig op en vertraagt innovatieve ontwikkelingen op gebied van duurzame niet-fossiele energie.

Een gaswinlocatie betekent daarnaast een behoorlijke aantasting van natuur en landschap. Tevens veroorzaakt zo'n ingreep bodemdaling met risico's voor bebouwing, hydrologie en kunstwerken als waterstuwen en bruggen. Via de ruimtelijke ordening worden gemeenten geacht ruimhartig mee te werken aan zulke initiatieven.

Programmapunten

- Progressief Westerveld vindt dat de Gemeente, op zijn weg naar een energieneutrale gemeente, zich tegen plannen voor gaswinning in de Westerveldse bodem moet opstellen en gebruik moet maken van onder meer het instrumentarium van de ruimtelijke ordening om deze plannen daadwerkelijk tegen te gaan.
- Voor gaswinningsprojecten die reeds in uitvoering zijn, verplicht de Gemeente de exploitant tot een goede onafhankelijke 0-meting waarin wordt vastgelegd wat de staat is van de bebouwing voor de boring. Ook strijdt de Gemeente voor omkering van de bewijslast bij het aantonen van schade en ziet de Gemeente dan toe op een door het gasbedrijf voldoende gevuld fonds voor schade-afhandeling.

Vervoer

Bereikbaarheid voor burgers (jeugd en ouderen) die niet over een auto beschikken, is in sommige delen van onze gemeente een groot probleem.

Maar ook meer in het algemeen zal de mobiliteit per eigen auto in de Gemeente moeten worden teruggedrongen. Bijvoorbeeld door de omslag 'van bezit naar gebruik' voor met name auto's in gang te gaan zetten door gebruik van deelauto's te stimuleren.

Programmapunten

- Via de Provincie zal de Gemeente zich bij het OV Bureau sterk moeten blijven maken voor behoud en de versterking van goede basis-busverbindingen.
- Daarnaast zullen andere aanvullende initiatieven ontwikkeld moeten worden. De buurtauto, in beheer van vrijwilligers, kan zorgen voor aanvullend vervoer tot in alle uithoeken van de Gemeente. Een netwerk van oplaadpunten voor elektrische fietsen. En betaalbare oplaadpunten voor elektrische auto's. Gekeken kan worden naar plannen in de Gemeente Den Haag om daartoe laadpunten aan lantaarnpalen in te zetten.

Duisternis en stilte

Duisternis is een ondergewaardeerde kwaliteit van de omgeving. In Westerveld beschikken we nog over relatief veel duisternis. Daar moeten we zorgvuldig mee omgaan.

In het verlengde van duisternis ligt de stilte. In Westerveld kan het op sommige plekken nog echt stil zijn. Deze stilte moeten we koesteren door onder meer in het gemeentelijk beleid aandacht te besteden aan regels om deze stilte te bewaren en waar mogelijk uit te breiden. De geplande uitbreiding van vliegveld Lelystad bedreigt de zo belangrijke waarden van rust en stilte.

Programmapunten

- Bij ruimtelijke plannen moet eventuele verlichting van objecten kritisch worden beoordeeld. Ten aanzien van verlichting in het buitengebied moet de Gemeente zeer terughoudend zijn en deze goed afwegen tegen andere belangen waaronder sociale veiligheid.
- Onnodige verstrooiing van licht wordt met nieuwe technieken tegengegaan.
- Wat betreft de uitbreidingsplannen van vliegveld Lelystad: Progressief Westerveld wil geen uitbreiding van deze luchthaven voordat er een nieuwe indeling van het luchtruim is ontwikkeld. De Gemeente zal alle mogelijkheden benutten om dit standpunt uit te dragen en te realiseren.

Afval

Hoe beter afval gescheiden wordt, hoe beter het gerecycled kan worden. Dat geldt voor groente-, fruit- en tuinafval, glas, papier, blikjes en textiel. Progressief Westerveld streeft naar nog meer hergebruik hiervan. Zo helpen wij ook mee om de door de rijksoverheid gestelde vermindering van restafval (grijze bak) richting 30 kg per inwoner te halen. Afval van plastic verpakkingen uit de oranje bak blijkt nog steeds lastig te recyclen. Wij zijn dan ook voorstander van zoveel mogelijk uitbreiding van statiegeld op verpakkingen.

In afgedankte apparaten (computers, elektrisch gereedschap, smartphones, etc.) zitten veel waardevolle en eindige grondstoffen. Hergebruik en reparatiemogelijkheden hiervan dienen uitgebreid te worden. Op voorstel van onze fractie steunt de Gemeente initiatieven om statiegeld in te voeren voor blikjes en kleine plastic flesjes.

Programmapunten

- De Gemeente bevordert actief een toename van de gescheiden inzameling van GFT-afval, papier, glas en textiel.
- Voorlichting wordt geïntensiveerd en naar mogelijke vormen van beloning voor goed scheiden wordt gezocht.
- Progressief Westerveld blijft wat betreft de afvalstoffenheffing voorstander van diftar: als je minder (rest-)afval aanbiedt, betaal je ook minder.
- Onderzocht wordt of een reparatiewerkplaats voor afgedankte elektrische apparaten, gereedschap en dergelijk levensvatbaar is en in de Gemeente gehuisvest kan worden.
- Grofvuil ophalen op afroep wordt vergemakkelijkt.
- Initiatieven als van de Coop in Vledder, waar kleine plastic wegwerpflesjes ingeleverd kunnen worden, verdienen navolging.

Zelfvoorzienende woningbouw: Tiny houses

Het aantal eenpersoonshuishoudens neemt toe in Nederland (1 op de 3 huishoudens is eenpersoons). Daarnaast is er een groeiende behoefte om kleiner, duurzamer en goedkoper te wonen. De belangstelling voor de Tiny House-woonvorm neemt dan ook toe. Deze woonvorm is volkomen zelfvoorzienend, geeft meer vrijheid en past bij een duurzame levensstijl.

Programmapunten

- In Gemeente Westerveld zouden experimenten met Tiny Housing op kleine schaal moeten worden gefaciliteerd. De Gemeente zou zich flexibel kunnen opstellen in de interpretatie van wet- en regelgeving (deze is namelijk nog niet aangepast voor deze woonvorm), bijv. door het verlenen van vergunningen.
- Daarnaast zou in de Gemeente Westerveld een plek kunnen worden aangewezen waar deze Tiny Houses gebouwd en/of geplaatst mogen worden.

Hoofdstuk 5. Landschap, cultuur, onderwijs

Met twee Nationale Parken, beschermde dorpsgezichten en tal van rijks-, provinciale en gemeentelijke monumenten beschikt gemeente Westerveld over een gevarieerd erfgoed van onschatbare waarde. Behoud, beheer en ontwikkeling van dit erfgoed is van belang. Voor behoud van het eigen gezicht en om te delen met bezoekers aan onze gemeente.

Landschap

De grote rijkdom van Westerveld is het landschap. Van de 20 Nationale Parken in Nederland bevinden zich twee op het grondgebied van Westerveld: het Drents-Friese Wold en het Dwingelderveld. Maar belangrijker is dat deze beide gebieden, en ook het Holtingerveld, zijn aangewezen als Natura2000-gebieden, die worden beschermd door de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn. Deze Natura2000-gebieden maken deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur. Voor elk van de gebieden is een beheerplan vastgesteld.

Naast deze grote landschappen kent de Gemeente een aantal middelgrote natuurgebieden (zoals de Doldersumse hei, het Leggelderveld en het Wittelerveld). En tenslotte zijn er zeer vele landschapselementen: essen, beekdalen, houtwallen, schapendriften, brinken, kerkepaden, etc., die deel uitmaken van de schoonheid van deze gemeente.

Naast de intrinsieke waarde van het natuurlandschap, is het ook essentieel voor de aantrekkingskracht van de Gemeente als vestigingsplaats en als toeristische trekpleister.

Programmapunten

- Westerveld is zich ten volle bewust van haar medeverantwoordelijkheid voor het bewaren en beheren van natuur en landschap.
- Die verantwoordelijkheid staat voorop bij alle beslissingen in het kader van ruimtelijke ordening en milieubeleid.
- De Gemeente bevordert en beschermt de rijkdom en variatie van onze natuurlijke, inheemse planten- en dierenwereld.
- Bij bestemming en inrichting geldt een integrale benadering, waarbij de historische structuren behouden blijven.
- De Gemeente gaat de verrommeling van het landschap tegen; zichtlijnen worden zo veel mogelijk vrijgehouden van bebouwing; voor nieuwe gebouwen in het buitengebied geldt dat de landschappelijke inpassing voorop staat.
- Er is bijzondere zorg voor de instandhouding van essen en beekdalen.

Dorpsgezichten en monumenten

Westerveld kent acht door het Rijk vastgestelde beschermde dorpsgezichten. Daarnaast zijn er rond de 180 rijksmonumenten, en is er een groot aantal provinciale en gemeentelijke monumenten. Die laatste groep is samengesteld op basis van vrijwillige deelname.

De meest in het oog springende, samenhangende groep monumenten, is die van de Maatschappij van Weldadigheid in Frederiksoord en Wilhelminaoord. Samen met de Gemeente Noordenveld is voor dit geheel de status van Werelderfgoed aan gevraagd, waarover in 2018 wordt besloten.

Tenslotte kent de Gemeente een viertal archeologische rijksmonumenten, en een groot aantal terreinen van archeologische waarde.

Ook hiervoor geldt dat naast de intrinsieke waarde de (toeristische) aantrekkingskracht van de Gemeente door deze dorpsgezichten en monumenten sterk wordt bevorderd.

Programmapunten

- De Gemeente neemt ook haar verantwoordelijkheid bij de bescherming van dorpsgezichten, monumenten en plekken met archeologische waarde.
- Ook in dit verband wordt verrommeling van de omgeving zoveel mogelijk tegen gegaan. Overbodige objecten en borden worden verwijderd, zodat een rustiger beeld ontstaat.
- De Gemeente werkt nauw samen met de Maatschappij voor Weldadigheid om de plaatsing op de UNESCO Werelderfgoedlijst tot een succes te maken.
- Het beleid rondom de gemeentelijke monumenten en daarbij ook het vrijwillige karakter van de regeling wordt met de Raad geëvalueerd.
- Het archeologisch erfgoed wordt versterkt door investering in het Oermuseum Diever en het Oerlandschap in Havelte, en in de synergie tussen beide.
- Meer promotie van toeristische trekpleisters als natuur en cultureel erfgoed

Kunst en cultuur

In de Gemeente Westerveld woont en werkt een groot aantal kunstenaars. Denk maar aan alle galerieën, open ateliers, pop-up galerieën en de jaarlijkse keramiekmarkt in Dwingeloo. Verder is er een ruime keuze uit kleine musea, het Shakespearetheater in Diever, dansgroepen en theater- en toneelgezelschappen. Voor wie van muziek houdt zijn er diverse zangkoren, muziekverenigingen en is er een behoorlijk aanbod van kleinschalige, klassieke en populaire concerten om uit te kiezen.

Het is evident dat een ruim aanbod van Kunst & Cultuur belangrijk is voor de samenleving. Er is een onmiskenbaar verband tussen een omvattend cultuur-, kunst- en cursusaanbod en het vestigingsklimaat van de Gemeente. Door de toeristische aantrekkingskracht ontstaat er economische vitaliteit. En daar kan de kunst- en cultuursector weer van profiteren!

In Westerveld is een groot aantal amateurkunstorganisaties actief waaronder vele koren, muziek-, dans- en toneelverenigingen. Met name in de kleine kernen dragen zij sterk bij aan de leefbaarheid en bieden zij, naast de gezellige sfeer van het verenigingsleven, voor velen ook een eerste kennismaking met amateurkunst.

Programmapunten

- Het Kunst- en Cultuurbeleid van de Gemeente Westerveld krijgt meer elan en meer financiële armslag.
- De Gemeente richt zich op het ontwikkelen van een duurzame culturele infrastructuur. Die structuur zelf zal niet verdienvermogen hebben om zich volledig zelf te kunnen bedruipen. Onontkoombaar is daarom externe, structurele, financiële steun voor exploitatiekosten van gebouwen en digitale voorzieningen.
- Naast een andere prioriteitstelling in de lokale politiek, vraagt het om inzet van de toeristisch-recreatieve sector en goedwerkende particuliere liefdadigheid.
- De Gemeente zet zich in voor ondersteuning van alle vrijwilligers/bestuurleden, die zich inzetten voor amateurkunstverenigingen.
- De Gemeente hecht blijvend belang aan de cultuureducatie in het Westerveldse onderwijs, en levert daaraan waar nodig een bijdrage.
- Ook voor meer kleinschalige culturele initiatieven via het Cultuurfonds Westerveld komt meer financiële ruimte.
- Ook wordt ingezet op (steun voor) een Openingsfestival Cultureel Seizoen, Westerveldbreed, maar met lokale accenten en activiteiten.

Onderwijs

Het schoolgebouw van Stad en Esch in Diever is in de afgelopen raadsperiode grondig gerenoveerd. Dit zorgt voor een, in ieder geval voor de komende jaren, toekomst-bestendige onderwijslocatie. Progressief Westerveld is blij dat de mogelijkheid om voortgezet onderwijs te volgen binnen de Gemeente hiermee is verbeterd en voor de toekomst kan worden behouden.

De zorg voor het basisonderwijs binnen Westerveld is ondergebracht bij de Stichting Talent. Deze stichting heeft na opheffen van een aantal scholen momenteel negen scholen onder haar hoede. Scholen hebben –naast hun educatieve functie– ook een maatschappelijke functie in de dorpen. De aanwezigheid van een school zorgt voor sociale cohesie.

Programmapunten

- De raad monitort periodiek de afspraken met Stichting Talent en treedt, waar nodig, in overleg zodat kan worden gezien in hoeverre maatschappelijke belangen voldoende gewaarborgd worden.
- Kleine scholen in de landelijke kernen krijgen extra aandacht. En zo nodig extra middelen om, met in acht neming van de wettelijke norm, de maatschappelijke functie te waarborgen.

Bibliotheek en taal

De bibliotheek is van wezenlijk belang, niet alleen als uitleenplek voor boeken, maar in bredere zin als centrum voor taal (ook streektaal), taalvaardigheid, digitale vaardigheden, een leven lang leren, en ontmoeting. De Gemeente Westerveld heeft in de Notitie Bibliotheekwerk 2012-2020 een Toekomstvisie beschreven, die mede sterk is ingegeven door bezuinigingen.

In 2016 is in de bibliotheek van Diever het Taalpunt Westerveld geopend.

Programmapunten

- De Gemeente zet zich in nauwe samenwerking met de Bibliotheek Westerveld en achterliggende organisatie in voor behoud, consolidatie en vernieuwing van het bibliotheekwerk in Westerveld.
- De Gemeente bevordert de samenwerking van de bibliotheek met en integratie in de bredere culturele en welzijnsvoorzieningen, en ook met het onderwijs in Westerveld.
- Ook in Westerveld worden programma's ter bestrijding van laaggeletterdheid gesteund.

**Progressief
Westerveld**
creatief • sociaal • groen

Secretariaat:

Kielakker 13, 7971 AD Havelte

0521 – 342 194

info@progressiefwesterveld.nl

www.progressiefwesterveld.nl

**GROEN
LINKS**